

Læreplan i norsk for språklige minoriteter med kort botid i Norge - videregående opplæring

Om faget

Fagets relevans

Norsk for språklige minoriteter med kort botid i Norge – videregående opplæring er et sentralt fag for kulturforståelse, kommunikasjon og språklæring, danning og identitetsutvikling. Faget skal skape rom for opplevelser, tolkning og refleksjon, og bidra til å utvikle empati og toleranse. Ved å bruke det norske språket aktivt innlemmes ungdom med kort botid i Norge i kultur og samfunnsliv. Faget ruster elevene til å delta i demokratiske prosesser og forbereder dem på et arbeidsliv som stiller krav til variert kompetanse i lesing, skriving og muntlig kommunikasjon.

Kjerneelementer

Kjerneelementene i norsk rammer inn det mest betydningsfulle innholdet i faget og beskriver det elevene må lære for å kunne mestre og anvende faget.

Tekst i kontekst

Elevene skal lese tekster for å oppleve, bli engasjert, undre seg, lære og få innsikt i menneskers tanker og livsbetingelser. Norskfaget bygger på et utvidet tekstbegrep. Dette innebærer at elevene skal lese og oppleve tekster som kombinerer ulike uttrykksformer. De skal utforske og reflektere over egnet skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversatte tekster fra samisk og andre språk. Tekstene kan knyttes både til kulturhistorisk kontekst og til elevens egen samtid.

Kritisk tilnærming til tekst

Elevene skal kunne reflektere kritisk over hva slags påvirkningskraft og troverdighet tekster har. De skal kunne bruke språklige og retoriske virkemidler hensiktsmessig i egne muntlige og skriftlige tekster. De skal vise digital dømmekraft og opptre etisk og reflektert i kommunikasjon med andre.

Muntlig kommunikasjon

Elevene skal utvikle muntlig kompetanse på norsk. De skal lytte til og forstå faglige samtaler. De skal utvikle uttale, ordforråd og begrepsapparat og skal kunne fortelle, diskutere og presentere på hensiktsmessige måter, både spontant og planlagt, og både med og uten bruk av digitale ressurser.

Skriftlig tekstskaping

Elevene skal utvikle skrivekompetanse på norsk og utvikle og utvide ordforråd og begrepsapparat gjennom å skrive tekster i ulike sjangre og med ulike formål. De skal kunne gi tilbakemelding på andres tekster og bearbeide egne tekster ut fra tilbakemeldinger.

Språket som system og mulighet

Elevene skal utvikle kunnskaper om og et begrepsapparat for å beskrive grammatiske og estetiske sider ved språket. De skal også beherske et utvalg etablerte språk- og sjangernormer, og utforske og eksperimentere med språket på kreative måter.

Språklig mangfold

Elevene skal ha kunnskap om dagens språksituasjon i Norge og utforske dens historiske bakgrunn. De skal ha innsikt i sammenhengen mellom språk, kultur og identitet og kunne forstå egen og andres språklige situasjon i Norge. Elevenes egne erfaringer fra hjemlandet og Norge kan gi viktige perspektiver.

Verdier og prinsipper

Et hovedmål for opplæringen i faget er å bidra til språklig selvtillit, kulturforståelse og respekt for andre mennesker og kulturer. Møtet mellom norsk kulturarv og tradisjonell kultur på den ene siden og kulturelt og språklig mangfold på den andre skaper felles referanserammer. Internasjonale perspektiver og egne erfaringer i møtet med norsk språk, kultur og litteratur kan gi elevene større forståelse for det samfunnet de er en del av. Samtidig legger faget til grunn at språklig og kulturelt mangfold er en ressurs for den enkelte og for samfunnet. Faget gir elevene mulighet til å utforske og reflektere kritisk over språk, tekst og kultur og til å gi uttrykk for tanker, synspunkter og ideer i egne tekster.

Tverrfaglige temaer

Folkehelse og livsmestring

I faget norsk for språklige minoriteter med kort botid i Norge handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om å utvikle elevenes evne til å uttrykke seg skriftlig og muntlig på norsk. Dette gir elevene grunnlag for å kunne gi uttrykk for egne følelser, tanker og erfaringer, noe som er viktig for å håndtere relasjoner og delta i et sosialt fellesskap. Lesing av litteratur kan både bekrefte og utfordre elevenes selvbylde og dermed bidra til deres identitetsutvikling. Arbeid med språk og språkbruk kan gi elevene nye perspektiver på språklig identitet.

Demokrati og medborgerskap

I faget norsk for språklige minoriteter med kort botid i Norge handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om å utvikle elevenes leseferdigheter og muntlige og skriftlige ferdigheter på norsk. Dette gjør det mulig for elevene å holde seg informert, gjøre seg opp egne tanker og meninger og å forstå og delta i samtaler, diskusjoner og samfunnsliv. Lesing av litteratur kan gi elevene innblikk i andre menneskers livssituasjon og perspektiver, noe som kan legge grunnlag for forståelse, toleranse og konstruktiv samhandling med andre mennesker.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i faget norsk for språklige minoriteter med kort botid i Norge er å kunne samhandle med andre gjennom å lytte, fortelle og samtale og å kunne uttrykke seg hensiktsmessig i ulike kommunikasjonssituasjoner.

Utviklingen av muntlige ferdigheter går fra å vise trygghet i enkle kommunikasjonssituasjoner til å bruke det muntlige språket stadig mer presist og nyansert i ulike faglige samtaler og presentasjoner.

Faget har et særlig ansvar for utviklingen av muntlige ferdigheter på norsk.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i faget norsk for språklige minoriteter med kort botid i Norge er å utvikle skrivekompetanse på norsk, og å kunne skrive for å kommunisere, utforske, lære, ytre seg og uttrykke seg kreativt.

Utviklingen av det å kunne skrive i faget går fra å skrive enkle tekster i ulike sjangre til å uttrykke seg med stadig større språklig sikkerhet på hovedmål i tekster som er tilpasset formål, medium og mottaker.

Faget har et særlig ansvar for ferdigheten å kunne skrive på norsk.

Å kunne lese

Å kunne lese i faget norsk for språklige minoriteter med kort botid i Norge er å skape mening i et bredt utvalg av egnede tekster fra nåtid og fortid. Elevene skal også lese og forstå tall, tabeller og diagrammer.

Utviklingen av det å kunne lese i faget går fra å forstå enkle tekster til å lese, tolke og reflektere over tekster av ulik lengde og i ulike sjangre.

Faget har et særlig ansvar for ferdigheten å kunne lese på norsk.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i faget norsk for språklige minoriteter med kort botid i Norge er å vurdere digitale kilder og å bruke digitale ressurser i språklæring, informasjonsinnhenting, lesing, tekstskaping og kommunikasjon. Faget skal bidra til at elevene utvikler kritisk og etisk bevissthet om hvordan de framstiller seg selv og andre digitalt.

Utviklingen av digitale ferdigheter innebærer at elevene får en stadig mer bevisst og kritisk holdning til bruken av digitale kilder og medier.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering etter Vg2 - yrkesfaglige utdanningsprogram

Kompetansemål etter Vg2 - yrkesfaglige utdanningsprogram

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese kortere og lengre egnede norske og noen oversatte skjønnlitterære tekster, samtale om innhold, tema og språklige virkemidler og vurdere tekstene ut fra egne erfaringer og referanserammer
- reflektere over hvordan tekster framstiller menneskers livsbetingelser og møter mellom ulike kulturer

- gjenkjenne retoriske appellformer i egnede tekster, og reflektere over hvordan språk kan uttrykke ulike holdninger
- lytte til og vise åpenhet for andres argumentasjon, kunne begrunne egne meninger og delta i diskusjoner
- uttrykke seg med forståelig uttale, forstå vanlige idiomer og ha et stort nok ordforråd til å forstå hovedinnholdet i undervisningen
- sammenstille informasjon fra ulike tekster, markere sitater og vise til kilder i egne tekster
- uttrykke seg muntlig og skriftlig i yrkesrelevante sjangre
- bruke relevant fagspråk til å presentere, gjøre rede for og dokumentere faglige emner og arbeidsprosesser fra eget yrkesfaglig område
- lese faglitteratur fra eget yrkesfaglig område for å finne, kombinere og vurdere relevant informasjon
- skrive enkle tekster i ulike sjangre tilpasset mottaker, formål og medium for hånd og på tastatur, og bearbeide egne tekster ut fra tilbakemeldinger og faglige kriterier
- kjenne til og i noen grad mestre sentrale regler innenfor rettskriving, formverk, setningsbygning og tekstbinding og variere ordvalg og setningsbygning i egen skriving
- sammenligne noen særtrekk ved norsk språk med eget morsmål eller andre språk eleven kjenner
- utforske språklig mangfold i Norge og samtale om hvordan språklige møter kan skape språkendringer
- bruke norskspråklige og flerspråklige digitale læringsressurser knyttet til ulike fag for å utvikle uttale, ordforråd og begrepsapparat

Undervisvurdering

Elevene skal få mulighet til å utvikle kompetansen sin i faget gjennom undervisvurderingen. Elevene viser kompetanse i faget på Vg2 - yrkesfaglige utdanningsprogram når de bruker relevant fagterminologi til å presentere, forklare og dokumentere og når de har kunnskap om relevante sjangre i eget utdanningsprogram. De viser også kompetanse i faget når de kan samtale om, reflektere over og vurdere tekster ut fra egne erfaringer og referanserammer, og når de kan sammenstille informasjon og vise til kilder. Videre viser de kompetanse når de uttrykker seg med forståelig uttale, og har et tilstrekkelig stort ordforråd til å forstå og delta i opplæringen. Til sist viser de kompetanse når de skriver enkle tekster i ulike sjangre, og kjenner til og i noen grad mestrer sentrale grammatiske regler.

Læreren skal legge til rette for at elevene opplever motivasjon og mestring gjennom å medvirke i egen og andres læring. Læreren skal sørge for varierte arbeidsmåter der elevene både arbeider selvstendig og sammen med andre. Læreren skal ha jevnlig dialog med elevene om kompetansen og utviklingen de viser, og de skal sammen planlegge videre arbeid og progresjon i faget. Læreren skal i samarbeid med programfaglærerne legge til rette for tverrfaglige vurderinger. Læreren skal gi veiledning og tilbakemeldinger på elevenes muntlige og skriftlige tekster, og elevene skal arbeide systematisk med egenvurdering.

I halvårsvurderingen skal læreren gi én karakter i norsk.

Standpunktvurdering

Standpunktvurderingen skal uttrykke elevenes sluttkompetanse i faget. Læreren skal planlegge og legge til rette for varierte og faglig brede aktiviteter der elevene får vist kompetansen sin i kjente og ukjente situasjoner. På bakgrunn av kompetansen de har vist, skal læreren gjøre en samlet vurdering av elevenes sluttkompetanse. Elevene skal ha én standpunktkarakter i norsk der muntlig og skriftlig kompetanse tillegges like stor vekt. Karakteren skal settes på grunnlag av den kompetansen elevene har vist når de kommuniserer faglig innhold muntlig og i elevtekster på hovedmål.

Kompetansemål og vurdering Vg1 - studieforberevende utdanningsprogram

Kompetansemål etter Vg1 - studieforberevende utdanningsprogram

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese kortere og lengre egnede norske og noen oversatte skjønnlitterære tekster, samtale om innhold, tema og språklige virkemidler og vurdere tekstene ut fra egne erfaringer og referanserammer
- reflektere over hvordan tekster framstiller menneskers livsbetingelser og møter mellom ulike kulturer
- gjenkjenne retoriske appellformer i egnede tekster, og reflektere over hvordan språk kan uttrykke ulike holdninger
- lytte til og vise åpenhet for andres argumentasjon, kunne begrunne egne meninger og delta i diskusjoner
- uttrykke seg med forståelig uttale, forstå vanlige idiomer og ha et stort nok ordforråd til å forstå hovedinnholdet i undervisningen
- sammenstille informasjon fra ulike tekster, markere sitater og vise til kilder i egne tekster
- greie ut om og drøfte norskfaglige eller tverrfaglige tema muntlig
- skrive enkle fagartikler om norskfaglige eller tverrfaglige tema
- skrive enkle tekster i ulike sjangre tilpasset mottaker, formål og medium for hånd og på tastatur, og bearbeide egne tekster ut fra tilbakemeldinger og faglige kriterier
- kjenne til og i noen grad mestre sentrale regler innenfor rettskriving, formverk, setningsbygning og tekstbinding og variere ordvalg og setningsbygning i egen skriving
- utforske språklig mangfold i Norge og samtale om hvordan språklige møter kan skape språkendringer
- sammenligne noen særtrekk ved norsk språk med eget morsmål eller andre språk eleven kjenner

- bruke norskspråklige og flerspråklige digitale læringsressurser knyttet til ulike fag for å utvikle ordforråd og begrepsapparat

Underveisvurdering

Elevene skal få mulighet til å utvikle kompetansen sin i faget gjennom underveisvurderingen. Elevene viser kompetanse i faget på Vg1 - studieforbereende utdanningsprogram når de skriver enkle fagartikler og presenterer norskfaglige og tverrfaglige tema muntlig. De viser også kompetanse når de kan samtale om, reflektere over og vurdere tekster ut fra egne erfaringer og referanserammer, og når de kan sammenstille informasjon og vise til kilder. Videre viser de kompetanse når de kan de uttrykke seg med forståelig uttale, og har et stort nok ordforråd til å forstå og delta i opplæringen. Til sist viser de kompetanse når de kan skrive enkle tekster i ulike sjangre, og når de kjenner til og i noen grad mestrer sentrale grammatiske regler.

Læreren skal legge til rette for at elevene opplever motivasjon og mestring gjennom å medvirke i egen og andres læring. Læreren skal sørge for varierte arbeidsmåter der elevene både arbeider selvstendig og sammen med andre. Læreren skal ha jevnlig dialog med elevene om kompetansen og utviklingen de viser, og de skal sammen planlegge videre arbeid og progresjon i faget. Læreren skal gi veiledning og tilbakemeldinger på elevenes muntlige og skriftlige tekster, og elevene skal arbeide systematisk med vurdering av egne tekster.

I halvårsvurderingen skal læreren gi én karakter i norsk muntlig og én i norsk skriftlig. Karakteren i norsk muntlig skal gis på grunnlag av den kompetansen elevene viser når de kommuniserer faglig innhold muntlig. Karakteren i norsk skriftlig skal gis på grunnlag av elevtekster på hovedmål.

Kompetansemål og vurdering Vg2 - studieforbereende utdanningsprogram

Kompetansemål etter Vg2 - studieforbereende utdanningsprogram

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese et utvalg egnede norrøne tekster i oversettelse til norsk og sammenligne med tekster fra nyere tid
- sammenligne fortellemåter og verdier i myter og folkediktning fra ulike land med fortellemåter og verdier i et utvalg egnede samtidstekster
- lese egnede tekster fra før midten av 1800-tallet, se dem i kulturhistorisk kontekst og diskutere hvilken relevans de har i dag
- forklare og vurdere virkemidler og forholdet mellom form og innhold i egnede tekster
- bruke retoriske appellformer i egen tekstsaking
- lytte til, vurdere og reflektere over informasjon i ulike egnede tekster
- utvikle et funksjonelt ordforråd og uttrykke seg med godt forståelig uttale
- informere, fortelle, argumentere og reflektere muntlig og skriftlig

- skrive enkle litterære tolkninger og sammenligninger
- bruke og vise til kilder og mestre reglene for kildebruk
- kjenne til og mestre sentrale regler innenfor rettskriving, formverk, setningsbygning og tekstbinding
- bruke metaspråk til å sammenligne særtrekk ved norsk språk med eget morsmål eller andre språk eleven kjenner
- bruke kunnskap om grammatikk, tekst og sjanger til å forbedre egne tekster
- bruke norskspråklige og flerspråklige digitale læringsressurser knyttet til ulike fag for å utvikle ordforråd og begrepsapparat

Underveisvurdering

Elevene skal få mulighet til å utvikle kompetansen sin i faget gjennom underveisvurderingen. Elevene viser kompetanse i faget på Vg2 - studieforbereende utdanningsprogram når de gjør rede for innhold, sammenligner, analyserer, tolker og reflekterer over ulike egnede tekster fra nåtid og fortid, og når de ser tekster i kulturhistorisk kontekst. De viser også kompetanse når de uttrykker seg med godt forståelig uttale og et funksjonelt ordforråd, og når de informerer, forteller, argumenterer og reflekterer muntlig og skriftlig. Videre viser de kompetanse når de kjenner til og mestrer sentrale grammatiske regler, når de sammenligner norsk med andre språk og når de viser til kilder.

Læreren skal legge til rette for at elevene utvikler selvstendighet og utholdenhet i arbeid med faglige problemstillinger og utfordringer. Læreren skal sørge for varierte arbeidsmåter der elevene både arbeider selvstendig og sammen med andre. Læreren skal ha jevnlig dialog med elevene om kompetansen og utviklingen de viser, og de skal sammen planlegge videre arbeid og progresjon i faget. Læreren skal gi veiledning og tilbakemeldinger på elevenes muntlige og skriftlige tekster, og elevene skal arbeide systematisk med vurdering av egne tekster.

I halvårsvurderingen skal læreren gi én karakter i norsk muntlig og én i norsk skriftlig. Karakteren i norsk muntlig skal gis på grunnlag av den kompetansen elevene viser når de kommuniserer faglig innhold muntlig. Karakteren i norsk skriftlig skal gis på grunnlag av kortere og lengre elevtekster i ulike sjangre på hovedmål.

Kompetansemål og vurdering Vg3 - studieforbereende utdanningsprogram

Kompetansemål etter Vg3 - studieforbereende utdanningsprogram

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese og tolke egnede norske og noen oversatte romaner, drama, noveller og dikt fra midten av 1800-tallet og fram til i dag og se dem i kulturhistorisk kontekst
- analysere, tolke og vurdere virkemidler i egnede tekster med ulike uttrykksformer

- forklare og vurdere argumentasjonen i egnede sakprosaer ved å bruke kunnskap om retoriske appellformer
- lytte til og forstå muntlig norsk godt nok til å kunne følge resonneringer og delta aktivt i ulike former for muntlig kommunikasjon
- uttrykke seg med god uttale og et variert ordforråd
- bruke kilder på en kritisk og etterprøvbart måte
- argumentere og reflektere kritisk muntlig og skriftlig, og presentere og skrive fagartikler om norskfaglige emner
- skrive litterære tolkninger og sammenligninger og reflektere over tekster i kontekst
- uttrykke seg med god språkføring og mestre sentrale regler innenfor formverk og rettskriving
- tilpasse språket etter formål, innhold og mottaker
- kjenne hovedlinjer i språkpolitikken i Norge fra 1800-tallet og beskrive språksituasjonen i dag
- utforske og gjøre rede for endringer i talespråk i Norge i dag og reflektere over sammenhenger mellom språk, kultur og identitet

Underveisvurdering

Elevene skal få mulighet til å utvikle kompetansen sin i faget gjennom underveisvurderingen. Elevene viser kompetanse i faget på Vg3 - studieforbereende utdanningsprogram når de leser egnede tekster og analyserer, tolker og vurderer dem i kulturhistorisk kontekst. De viser også kompetanse i faget når de kjenner hovedlinjer i norsk språkpolitikk og kan reflektere over sammenhenger mellom språk, kultur og identitet. Videre viser de kompetanse når de uttrykker seg muntlig med god uttale og et variert ordforråd, og når de argumenterer og reflekterer muntlig og skriftlig. Til sist viser de kompetanse når de mestrer sentrale grammatiske regler, og når de bruker kilder på en kritisk og etterprøvbart måte.

Læreren skal legge til rette for at elevene opplever motivasjon og mestring ved å utforske faglige problemstillinger og arbeide kreativt for å finne svar på disse. Læreren skal legge til rette for at elevene utvikler utholdenhet i større arbeider. Læreren skal ha jevnlig dialog med elevene om kompetansen og utviklingen de viser, og de skal sammen planlegge videre arbeid og progresjon i faget. Læreren skal gi veiledning og tilbakemeldinger på elevenes muntlige og skriftlige tekster, og elevene skal arbeide systematisk med vurdering av egne tekster og gi tilbakemelding på medelevers tekster.

I halvårsvurderingen skal læreren gi samme antall karakterer som i standpunktvurderingen.

Standpunktvurdering

Standpunktvurderingen skal uttrykke elevenes sluttkompetanse i faget. Læreren skal planlegge og legge til rette for varierte og faglige brede aktiviteter der elevene får vist kompetansen sin i kjente og ukjente situasjoner. På bakgrunn av kompetansen elevene har vist, skal læreren gjøre en samlet vurdering av elevenes sluttkompetanse. Standpunkt karakteren i norsk muntlig skal gis på grunnlag av den kompetansen elevene har vist når de kommuniserer faglig innhold muntlig. Standpunkt karakteren i norsk skriftlig skal bygge på et utvalg elevtekster i ulike sjangre.

Kompetansemål og vurdering - påbygging til generell studiekompetanse - yrkesfaglige utdanningsprogram

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese et utvalg norrøne tekster i oversettelse til norsk og sammenligne med tekster fra nyere tid
- sammenligne fortellemåter og verdier i myter og folkediktning fra ulike land med fortellemåter og verdier i et utvalg egnede samtidstekster
- lese egnede tekster fra før midten av 1800-tallet, se dem i kulturhistorisk kontekst og diskutere hvilken relevans de har i dag
- forklare og vurdere virkemidler og forholdet mellom form og innhold i egnede tekster
- bruke retoriske appellformer i egen tekstskaping
- lytte til, vurdere og reflektere over informasjon i ulike egnede tekster
- utvikle et funksjonelt ordforråd og uttrykke seg med godt forståelig uttale
- informere, fortelle, argumentere og reflektere muntlig og skriftlig
- skrive enkle litterære tolkninger og sammenligninger
- bruke og vise til kilder og mestre reglene for kildebruk
- kjenne til og mestre sentrale regler innenfor rettskriving, formverk, setningsbygning og tekstbinding
- bruke metaspråk til å sammenligne særtrekk ved norsk språk med eget morsmål eller andre språk eleven kjenner
- bruke kunnskap om grammatikk, tekst og sjanger til å forbedre egne tekster
- bruke norskspråklige og flerspråklige digitale læringsressurser knyttet til ulike fag for å utvikle ordforråd og begrepsapparat
- lese og tolke egnede norske og noen oversatte romaner, drama, noveller og dikt fra midten av 1800-tallet og fram til i dag og se dem i kulturhistorisk kontekst
- analysere, tolke og vurdere virkemidler i egnede tekster med ulike uttrykksformer
- forklare og vurdere argumentasjonen i egnede sakprosaetekster ved å bruke kunnskap om retoriske appellformer
- lytte til og forstå muntlig norsk godt nok til å kunne følge resonnementer og delta aktivt i ulike former for muntlig kommunikasjon

- uttrykke seg med god uttale og et variert ordforråd
- bruke kilder på en kritisk og etterprøvbar måte
- argumentere og reflektere kritisk muntlig og skriftlig, og presentere og skrive fagartikler om norskfaglige emner
- skrive litterære tolkninger og sammenligninger og reflektere over tekster i kontekst
- uttrykke seg med god språkføring og mestre sentrale regler innenfor formverk og rettskriving
- tilpasse språket etter formål, innhold og mottaker
- kjenne hovedlinjer i språkpolitikken i Norge fra 1800-tallet og beskrive språksituasjonen i dag
- utforske og gjøre rede for endringer i talespråk i Norge i dag og reflektere over sammenhenger mellom språk, kultur og identitet

Underveisvurdering

Elevene skal få mulighet til å utvikle kompetansen sin i faget gjennom underveisvurderingen. Elevene viser kompetanse i faget på påbygging til generell studiekompetanse - yrkesfaglige utdanningsprogram når de leser egnede tekster og analyserer, tolker og vurderer dem i kulturhistorisk kontekst. De viser også kompetanse i faget når de kjenner hovedlinjer i norsk språkpolitikk og kan reflektere rundt sammenhenger mellom språk, kultur og identitet. Videre viser de kompetanse når de uttrykker seg muntlig med god uttale og et variert ordforråd, og når de argumenterer og reflekterer muntlig og skriftlig. Til sist viser de kompetanse når de mestrer sentrale grammatisk regler, og når de bruker kilder på en kritisk og etterprøvbar måte.

Læreren skal legge til rette for at elevene opplever motivasjon og mestring ved å utforske faglige problemstillinger og arbeide kreativt for å finne svar på disse. Læreren skal legge til rette for at elevene utvikler utholdenhet i større arbeider. Læreren skal ha jevnlig dialog med elevene om kompetansen og utviklingen de viser, og de skal sammen planlegge videre arbeid og progresjon i faget. Læreren skal gi veiledning og tilbakemeldinger på elevenes muntlige og skriftlige tekster, og elevene skal arbeide systematisk med vurdering av egne tekster og gi tilbakemelding på medelevers tekster.

I halvårsvurderingen skal læreren gi samme antall karakterer som i standpunktvurderingen.

Standpunktvurdering

Standpunktvurderingen skal uttrykke elevenes sluttkompetanse i faget. Læreren skal planlegge og legge til rette for varierte og faglige brede aktiviteter der elevene får vist kompetansen sin i kjente og ukjente situasjoner. På bakgrunn av kompetansen elevene har vist, skal læreren gjøre en samlet vurdering av elevenes sluttkompetanse. Standpunkt karakteren i norsk muntlig skal gis på grunnlag av den kompetansen elevene har vist når de kommuniserer faglig innhold muntlig. Standpunkt karakteren i norsk skriftlig skal bygge på et utvalg elevtekster i ulike sjangre.

Vurderingsordning

Etter Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram skal elevene ha én standpunktarakter. Etter Vg3 studieforberevende utdanningsprogram og Vg3 påbygging til generell studiekompetanse skal elevene ha to standpunktarakterer, én i norsk skriftlig og én i norsk muntlig.

Eksamensordningene i faget skal sendes på høring og ferdigstilles senere.

HØRINGSUTKAST